

Tijdschrift
voor hedendaagse
Nederlandstalige
poëzie
Onder redactie
van Jozef Deleu

HET LIEGEND KONIJN

2019/2

Jaargang 17
Nummer 2
Oktober 2019

Polis

INHOUD

EVI AARENS

GOED FALEN IS EEN HOOGBEGAAFDE DAAD

Sonnettenkrans 1.2.3.4.5.6.7.8.9.10.11.12.13.14.15 12

KEVIN AMSE

Op een dag 22

gelieve de potloden niet nat te maken 23

Dode puppy's in het ballenbad 24

Ik heb hulp nodig 25

TINA VAN BAREN

En toen 28

De neiging van licht 29

De dichter en de maansverduistering 30

CLAUDE VAN DE BERGE

DE SNEEUWRAND VAN DE BOVENSTEM IN DE AVOND

Bovenstem 1.2.3 32

Weerschijnzwaan 1.2.3 35

RUUD VAN DEN BEUKEN

FRAGMENTEN UIT *BINDWEEFSEL* 40

PAUL BOGAERT

KLAARLICHTE DAG

Niets aanraken... 50

Persoon in kwestie... 51

Die waren daar... 52

Met de rug... 53

EELKJE CHRISTINE BOSCH

klinkers 56

tegen deze muur leg ik me 57

voorwerponschuld 58

Hoe te reizen 59

ANNEKE BRASSINGA

Op de stroom van onbewogen tijd	62
Uitstervende soorten	63
Het ogenblik	64
Déjeuner sur l'herbe	65

BOB VANDEN BROECK

BROKSTUKKEN MAKEN i.ii.iii.iv.v.vi	68
------------------------------------	----

PETER WJ BROUWER

EEN DAG MET E I.II.III.IV	76
---------------------------	----

JONAS BRUYNEEL

De wind zet op	82
Glazen grenzen	83
Lobotomie van de wil	84

MAARTEN BUSER

Begrijpen	86
Tinguely	87
Omtrek	89
Rest	90
De teruggekeerde	91

PAUL DEMETS

PLATTELANDSGEDICHTEN

Dorpsgezicht	94
Afgebeeld	95
Ijsmeester	96
Solanum tuberosum	97
Seingever	98
Ijzerdraad	99
Pastoor	100
Bladstilte	101

HANNEKE VAN EIJKEN

Verzameltijd	104
Voorzichtig herstel van een writer's block	105

ANNA ENQUIST

DEMETERCYCLUS

1 Demeter	108
2 Phlegreïsche velden	109
3 Toestand	110
4 Afloop	111
5 In de sneeuw	112
6 Overval	113
7 Demeter en de ganzen	114
8 Ontluistering	115
9 Willen en kunnen	116
10 Sluitstuk	117

VICKY FRANCKEN

Oestergedrag met ui I,II	120
Reddend zwemmen	122
Een goed excuus	123
24 uur	124
Proces-verbaal	125
Tour de force	126

EVA GERLACH

REN 1.2.3.4.5.6.7	130
-------------------	-----

MAX GREYSON

Relativiteit	138
Appendix [I].[II].[III].[IV].[V]	139

KLAAS TEN HOLT

het is oktober...	146
Homo sapiens	148
ik kocht een vis...	149
waarom mijn poëzie niet goed is	151
wij gingen door de weilanden...	153

PHILIP HOORNE

De parabel van de oude man met de grote oren	156
En dan is er taart	158

Kruidenkaas treft geen schuld	159
Laika	160
Mens is de naam	162

SASJA JANSSEN

Virgula,	164
----------	-----

HEIDI KOREN

Handen	168
Vers gras	169

FREDERIK LUCIEN DE LAERE

Arachnofilie	172
Libellenlarve	173
Anna-ten-drieën	174

DELPHINE LECOMPTE

Het kan geen kwaad, maar het doet pijn	176
De ene voodoo is de andere niet	178
Abortus en papegaaï	180

HERMAN LEENDERS

Hondsdagen I.II.III	184
We waren vloeibaar	186
Verboden terrein I.II	187

MYRTE LEFFRING

Brieven vanonder de grond 1.2.3.4.5	190
-------------------------------------	-----

ERIK LUMENS

kort lang kort lang kort	196
beweeglijk	198
noordoost 1.2.3.4.5.6.7	199

TIJL NUYTS

Musti	204
Samson	205
Nijntje	206

HANS VAN PINXTEREN

REFLECTIES AAN DE SCHIJNDEUR

Prelude	208
Zoveel is zeker	209
Zwijgend over de loopplank	210
Natuurlijk	211
De dag vergeet	212

RENAAT RAMON

Breslau # Wroclaw	214
Romeinse Elegie	215
Brief aan de Romeinen	216
Quo vadis?	217

INEKE RIEM

Terug op aarde	220
Vannacht spelen we dat we Dante en Beatrice zijn...	221
Eurydice	222
Interstellair sonnet	223
Het laatste wat van ons werd vernomen	224

JOEP STAPEL

Haar weer zien	226
Leonardo's droom	227
Jongens	228
Met Jack Gilbert in Thessaloniki	229
Vaas	230

FLORENCE TONK

Middenwesten	232
Een eigen oceaan	234
Schaduwboksers	235
Onvoorstelbaar	237
Papa kachelpijp	239
Menno aan de overkant	240

JABIK VEENBAAS

winterdroom	244
mythologie I. II	245
gesprek over vroeger	247
hittegolf	248
waarom ik geen organist geworden ben	249

PATRIZIA VESPA

het nestelde zich eerst in de dieren	252
Alleen regen laat heuvels hellen	253
Berm	254
En wat als de vrouw op de brug	255

MARJOLEINE DE VOS

Dat gezicht van je	258
Een uitzicht tegemoet	259
Melancholie van het heden	260
Hoe verschillig	261

MELIZA DE VRIES

Volwassen	264
Twee moeders	265
November	266
De laatste keer dat ik mijn moeder zag	267

ANNE VAN WINKELHOF

Grom	270
Muze	271
Beste meneer S.	272
Dochter, zusje, meisje	273
Moeder	274
In bad met god	275

WILLEM VAN ZADELHOFF

ZONDER AANZIEN DES PERSOONS

wilma sommers	278
peter theuwkens	279

jan elemans	280
wim brands	281
menno wigman	282
envoi	283

**EVI
AARENS**
(LONDEN, 2000)

heeft nog geen bundel gepubliceerd.

Leesexemplaar

Sonnettenkrans

1 (meestersonnet)

Ik ga naar buiten om de tuin te zien
De schrijver openbaart zijn judasstreek
Ik val in slaap en droom een uur of tien
Van mijn ontribbing in die prille week
De schrijver spreekt zonder te wachten door
Met het gezag van een bekwaam agoog
Leest hij mij uit zijn magnum opus voor
Vanaf het voorwoord tot de epiloog

Ik vind het moeilijk mij te concentreren
De vrouw die hij gemaakt heeft is volmaakt
Ik merk dat zij iets nieuws wil gaan proberen
Zij schraapt haar keel en fluistert welbespraakt:
'Wij zijn een stel met slechte horoscopen'
Het lukt mij niet de waarheid te ontlopen

Ik ga naar buiten om de tuin te zien
 Bewonder de professionaliteit
 Ik wandel rond volgens een vast stramien
 Beschouw de intertekstualiteit
 Want in de gaard valt alles ragfijn samen
 De lusthof is als groot complex bedacht
 Dit alles om de schrijver te beamen
 De tuin getuigt van zijn genie en macht

In dit luilekkerland moet ik toch stellen
 De eenzame is nooit volledig vrij
 Het paradijs blijft koud voor vrijgezellen
 Verlatenheid is hier altijd nabij
 Zijn hoon is pijnlijk als een wespensteek
 De schrijver openbaart zijn judasstreek

De schrijver openbaart zijn judasstreek
 Vraagt of ik goed besef waar ik om vraag
 'Ik leg op jou een zware hypotheek
 Jouw wens beschouw ik als een nederlaag'
 Hij werpt een flauwe jij-bak voor mij neer:
 'En waar was jij toen ik de tuin boetseerde?
 Toen ik met een secure ganzenveer
 de grenzen en de landen assembleerde?'

Ik was het niet, die in de aanvangsbrij
 De scheiding aanbracht tussen land en zee
 De trotse vloed met kracht de wacht aanzei
 Maar dat is niet het punt. Nee, mijn portee
 Is simpelweg dat ik een vrouw verdien
 Ik val in slaap en droom een uur of tien

Ik val in slaap en droom een uur of tien
 Van slangen die mijn borstkas binnengaan
 Als ik ontwaak weet ik: Ik ben gezien
 Daar klinkt het wiegelied van mijn kompaan
 Mijn ogen houd ik dicht *ad bonorem*
 Voordat het kijken aanvangt wil ik horen
 Ik luister naar het ritme van haar stem
 Haar poëzie doordrenkt met metaforen

Mijn keuze met haar adem te beginnen
 Het mag gezegd, dit is een zeldzaamheid
 Om eerst haar zwoele tonen te beminnen
 Nu ben ik op haar aanblik voorbereid
 Rondom mijn hart beklijft een nare steek
 Van mijn ontribbing in die prille week

Van mijn ontribbing in die prille week
 Zal ik een leven lang moeten bekomen
 Daar komt nog bij dat ik totaal van streek
 Geraak nu zij mijn hand heeft beetgenomen
 Ze legt een vinger op mijn palm en schrijft
 De letters A en D en A en M
 Van alle vormen die ze tekent blijft
 Er niet één staan. Toch spreekt de vrouwenstem:

‘Schrijf op mijn palm opdat ik, zoals jij
 Een naam zal hebben die mij eleveert
 Want anders dan de dieren zijn wij vrij
 Het is de taal die ons als mens typeert’
 De vrouw is iets bijzonders op het spoor
 De schrijver spreekt zonder te wachten door

De schrijver spreekt zonder te wachten door
 De avond valt en koelte streelt de gaard
 Hij fluistert vreemde kreten in mijn oor
 Is dit hoe hij zijn schrijverij verklaart?
 Ik zeg op milde toon: 'Verklaar je nader
 Misschien is mij nog iets te veel ontgaan
 Zoals een kind de vraag stelt aan zijn vader
 Wil ik je vragen waartoe wij bestaan'

Ik strooi liever geen zout in verse wonden
 De schrijver van de kosmos heeft talent
 Toch lukt het niet de waarde te doorgronden
 Het blijft een vers zonder enjambement
 De schrijver maakt zich op voor de proloog
 Met het gezag van een bekwaam agoog

Met het gezag van een bekwaam agoog
 Oreert hij langer dan de langste nacht
 Pas aan het einde van zijn monoloog
 Heeft hij een antwoord op mijn vraag bedacht:
 'Als kunstenaar belijd ik *l'art pour l'art*
 En daarom doet de nutsvraag mij verdriet
 Grote kunst is altijd onverklaarbaar
 De vraag naar het waartoe stel ik dus niet

Want schoonheid is de grondstof van de aarde
 Dat is in één zin mijn esthetica
 Het wezen van de wereld is zijn waarde
 Ziedaar de kern van mijn poëtica'
 Met het aplomb van een requisitoir
 Leest hij mij uit zijn magnum opus voor

Leest hij mij uit zijn magnum opus voor?
 Het klonk alsof hij uit zijn hoofd citeerde
 Hoe ik als alfamens mijn rib verloor
 En hij daarmee de eerste vrouw stileerde
 'Aanschouw de overvloed aan fruit en brood'
 Zegt hij, als wij de boedellijst bespreken
 'Hier huist het eeuwig leven. Pijn en dood
 Zijn zaken die in deze tuin ontbreken

De dood is maar een theorie en pijn
 Een slap gebaar dat hier geen toegang krijgt
 Het zijn abstracties die in dit domein
 Niet welkom zijn.' Na deze woorden zwijgt
 De kunstenaar. Het was een lang betoog
 Vanaf het voorwoord tot de epiloog

Vanaf het voorwoord tot de epiloog
 Klinkt onze schrijver uiterst assertief
 Ondanks de probiteit van zijn verhoog
 Beoordeel ik zijn kunstwerk negatief
 'Want schoonheid', zeg ik, 'lijkt mij problematisch
 De eeuwigheid een kansloos medicijn
 Als voorbeeld zijn ze beide emblematisch
 Voor het gebrek aan spanning en venijn

Verlangen is de drijfveer van het leven
 Al schep je daarmee ruimte voor de haat
 En keuzevrijheid blijft een kostbaar streven
 Goed falen is een hoogbegaafde daad'
 De schrijver lijkt mijn woorden te waarderen
 Ik vind het moeilijk mij te concentreren

Ik vind het moeilijk mij te concentreren
 Omdat de vrouw opnieuw mijn aandacht vraagt
 Het is aan mij dit schepsel te begeren
 Ik word door lichaamsdriften uitgedaagd
 ‘Verlangen is geen misdaad, het is juist
 Te stellen dat begeerte motiveert
 Zoals een lamp bij gratie van het duister
 Met licht die duisternis neutraliseert

Ik vraag je daarom ons te prohiberen
 En hamer je verboden op een plaat
 Maar maak ons vrij jouw wet te torpederen
 De vrijheid die aan liefhebben voorafgaat’
 Het ego van de schrijver barst en kraakt
 De vrouw die hij gemaakt heeft is volmaakt

De vrouw die hij gemaakt heeft is volmaakt
 De schrijver hoeft zich daar niet voor te schamen
 Intussen heeft mijn voorstel hem geraakt
 Hij is bereid mijn denkbeeld te beamen
 ‘Jij bent in deze tuin voor eeuwig veilig
 Het leven in mijn lusthof is een droom
 Toch is er één gewas dat ik als heilig
 Apart zet en verbied: dat is die boom

Wie snoept van deze vrucht betreedt een land
 Waar men de hoop beter kan laten varen
 Want Plato heeft getoond hoe men daar strandt
 Om uitzichtloos naar schaduwen te staren’
 De vrouw helpt mij de schrijver te negeren
 Ik merk dat zij iets nieuws wil gaan proberen

Ik merk dat zij iets nieuws wil gaan proberen
 Met mijn gedachten kan ik daar niet bij
 Wil zij mij iets ondeugends instrueren?
 Is zij iets ongehoords van plan met mij?
 Ze wil nog weten wat de kunstenaar
 Heimelijk met mij wilde bespreken
 Ik zeg niets. Ik zie mijzelf alleen maar
 Zwijgend rollen in haar lichaamsdeken

In den beginne werd er woest en zwetig
 Er werd met kundigheid gecoïteerd
 Wij minnespeelden lijevig en zeer gretig
 Door mij niet verder geëxpliciteerd
 De liefdesdaad heeft aangenaam gesmaakt
 Zij schraapt haar keel en fluistert welbespraakt

Zij schraapt haar keel en fluistert welbespraakt:
 ‘Vergeef mij dat ik één zaak agendeer
 Dat jij mij zeer intiem hebt meegemaakt
 Betekent niet dat ik mij conformeer
 Ik ben geen lichtekooi met bedelnap
 En ambieer geen rol als gangstermeid
 Ik ben geen compagnon in jullie maatschap
 Geroepen ben ik tot zelfstandigheid’

Ik kijk liefkozend in haar mooie ogen
 Haar wimpers kleuren prachtig ravenzwart
 Ik word niet boos maar fluister ingetogen:
 ‘Jij bent een fiere vrouw dus volg je hart’
 Laat mij wat komen gaat alvast ontknopen:
 Wij zijn een stel met slechte horoscopen

Wij zijn een stel met slechte horoscopen
 Verraderlijk als flauw surrogaat
 Kan ik mijn lotsbestemming doorverkopen?
 De helderziende dagen wegens smaad?
 Ik leg mij neer bij deze introspecties
 Mijn levenskern valt langzaam uit elkaar
 Teleurstelling benevelt mijn reflecties
 Alles wat ik waar acht is aanvechtbaar

De schrijver zegt: 'Laat mij je mededelen
 De kosmos is ten diepste rationeel
 Wie levens reduceert tot zinnespelen
 Beperkt het mens-zijn existentieel'
 Ongeacht waar ik nog op mag hopen
 Het lukt mij niet de waarheid te ontlopen

Het lukt mij niet de waarheid te ontlopen
 Een hond die gromt verheugt zich op de bijt
 Trefzeker als vraatzuchtige cyclopen
 Heb ik zijn meesterwerk gekonterfeit
 Vol enthousiasme heeft de schrijver mij
 Uit eenzaamheid in deze tuin gesmeten
 Ik ben het sluitstuk van zijn pronkerij
 Mijn leven wordt bepaald door zijn decreten

Ondanks de ketens voel ik mij verlicht
 Ik giet mijn volta in een luid pleidooi
 Tot niets en niemand ben ik iets verplicht
 Ik leef mijn leven op de bonnefooi
 Mijn slotwoorden zijn frank en clandestien
 Ik ga naar buiten om de tuin te zien

**KEVIN
AMSE**

(NINOVE, 1989)

heeft nog geen bundel gepubliceerd.

Leesexemplaar

Op een dag

Beloftes gebruik ik als lokaas om eerlijkheid in het wild te spotten. Zo beloofde ik mezelf om naar alle naamloze bestemmingen te gaan die ik in documentaires en in fotomagazines zie.

Wat me tegenhoudt heb ik niet in mijn bezit. Ik zeg wel 'op een dag' maar misschien is die dag naderhand al voorbij.

Er is een lege lijst die ik afvink. Soms ga ik ergens naartoe om te weten te komen dat ik er was en ben ik er achteraf nooit geweest.

gelieve de potloden niet nat te maken

we vuurden de pijlen van onze zelfgemaakte bogen nooit af
alsof we vreesden dat het afvuren alles ongedaan zou maken

we praatten met mensen die rotte tanden bloot lachten
het waren zoveel zwarte gaten dat het heelal jaloers moest zijn

we schopten de tijd in zijn buik zonder een terugslag te verwachten

uiteindelijk liep ik tegen het membraan dat je tussen ons in plaatste
een zelfbedachte muur in onze kamer die overal meeging

later maakten we de potloden nat die in het stemhok lagen
ik als politiek verzet, jij als wraak omdat je ex achter je stond

Dode puppy's in het ballenbad

Sommige mensen houden zo van zingen dat je hoopt dat ze vandaag nog worden opgepikt door een ruimteschip en nooit meer terugkeren. Verder zeg ik altijd vriendelijk *ballo* tegen de buurman wanneer ik hem liever niet tegenkom.

Aan de bushalte staat telkens hetzelfde dronken koppel. Ik heb niets tegen liefde ik vraag me gewoon af als zelfs een geest uit een lamp naar een mens kijkt toegeeft dat ook hij zoiets onmogelijk beter kan maken is er dan nut?

Wat maakt een verzameling uit als het huis brandt kun je een oorzaak bedenken die geen oorzaak heeft welk nut houdt een moeder over als haar kinderen weg zijn heeft iemand al getest of kleuters wel of niet houden van dode puppy's in het ballenbad?

Ik heb hulp nodig

Nu niet alleen mijn vrouw maar ook het vlees dat ik eet een teveel aan hormonen heeft
zoek ik vier aantrekkelijke dames die auto's willen wassen
zo zamelen we geld in voor slachtoffers van verkeersongevallen veroorzaakt door feministen.

Ook gezocht: een ongeziene berg T-shirts en broeken
om op te sturen naar Afrika met de boodschap *krijg de klere!*
Help me, dan reizen we de wereld rond via Google Earth

knellen we slagzinnen tussen ellebogen
schat ik drink niet te veel, mijn buik is gewoon een economisch sterke regio!
Help je me? Dan vormen we de loomheid van een systeem

lassen we lichaamsdelen aan elkaar van mensen
die ik op Facebook heb maar waartegen ik offline nooit spreek
sinds sociale media onderhoud ik toch te veel contacten.
Ik wil ontvriend-me-verzoeken versturen, help me
en ik beloof je geen vriendschap.

TINA VAN BAREN

(LAREN, 1958)

is ook prozaïst.
Ze heeft nog geen bundel gepubliceerd.

Leesexemplaar

En toen

lagen we daar na te gloeien
alsof alle seizoenen tot nu toe alleen
bedoeld waren om daar te komen
wij gloeiend en wel tot de lakens glad
gestreken hoog en breed allang weer
gestapeld lagen op de plank in de kast
en de spiegel leeg was het bed opgemaakt
de sprei strak over de kussens
en hoe we die middag vulden alleen
nog in onze hoofden bestaat volmaakt
als anna's eieren die je zonder een schaal
te breken in je hoofd precies zo kan
klaarmaken als je het wil maar nooit
zal kunnen eten.